

**Комунальний заклад вищої освіти
«Дніпровська академія музики» Дніпропетровської обласної ради»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ВСП «Фаховий музичний
коледж» КЗВО «Дніпровська
академія музики» ДОР»

Олена ПОТОЦЬКА
«29» серпня 2025 року

**СИЛАБУС
НОРМАТИВНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«КЛАС АНСАМБЛЮ»**

«Народні інструменти»

Освітньо-професійний ступінь – Фаховий молодший бакалавр
Галузь знань – В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність – В5 Музичне мистецтво
Освітньо-професійна програма – «Музичне мистецтво»

**Д н і п р о
2 0 2 5**

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Дисципліна «Клас ансамблю» входить до циклу обов'язкових дисциплін циклу професійної та практичної підготовки. Процес вивчення дисципліни «Клас ансамблю» спрямований на ознайомлення студентів зі специфікою ансамблевого виконавства, формування навичок виконавської інтерпретації музичних творів різних культурно-історичних епох, розуміння їх жанрової та стильової естетики.

КОМПЕТЕНТНОСТІ.

У межах цього курсу здобувачі освітньо-професійного ступеню «Фаховий молодший бакалавр» формують інтегральну, загальні та спеціальні компетентності, передбачені освітньо-професійною програмою «Музичне мистецтво».

Інтегральна компетентність (ІК)

ІК Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері музичного мистецтва або у процесі навчання, що вимагає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, історії мистецтва, музичного виконавства та педагогіки, та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 8 Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях

Спеціальні компетентності (СК)

СК 2 Здатність демонструвати достатній рівень виконавської майстерності.

СК 3 Здатність відтворювати художньо-образний зміст музичного твору у виконавській діяльності.

СК 4 Здатність використовувати спеціалізовані знання з теорії, історії та методології музичного мистецтва.

СК 5 Здатність демонструвати професійні навички та уміння в музично-теоретичній/виконавській/педагогічній/ /організаційно-творчій діяльності.

СК 7 Здатність самостійно організовувати та провадити індивідуальний та/або колективний репетиційний процес у професійній діяльності.

СК 8 Здатність оперувати професійною термінологією.

СК 9 Здатність застосовувати інтегровані знання з інших видів мистецтва в професійній діяльності.

СК 11 Здатність відслідковувати і оцінювати власний прогрес та досягнення у професійній сфері, проявляти критичну самосвідомість.

СК 12 Здатність здійснювати міжособистісну та соціальну взаємодію для досягнення професійних цілей.

СК 13 Здатність презентувати результати своєї творчої /педагогічної/організаційно-творчої діяльності перед аудиторією з урахуванням її специфіки.

СК 14 Здатність до професійної самореалізації.

ТРИВАЛІСТЬ КУРСУ. Для здобувачів на основі базової середньої освіти: кількість кредитів ЄКТС — 5, Курси III — IV, Семестри V— VIII, загальний обсяг — 150 годин, з них аудиторних — 71 година, самостійних — 79 годин. Для здобувачів на основі повної загальної середньої освіти: кількість кредитів ЄКТС — 4, Курси III—VI, Семестри V— VIII, загальний обсяг — 120 годин, з них аудиторних — 71 години, самостійних — 49 годин.

МЕТОЮ навчальної дисципліни «Клас ансамблю» є виховання професійних музикантів; формування ансамблевої культури виконавців, їх музичного мислення, світогляду; стимулювання творчої ініціативи у сфері ансамблевого музикування.

Програмні результати навчання (РН).

Після закінчення курсу здобувач фахової передвищої освіти повинен вміти:

РН 3 Грати на музичному інструменті/співати артистично, технічно, осмислено відтворюючи художньо-образний зміст музичного твору відповідно до його стильових особливостей.

РН 4 Читати та відтворювати нотний запис тексту музичного твору.

РН 6 Визначати зміст, форму, жанрово-стильові особливості музичного твору як на слух, так і при вивченні нотного тексту.

РН 12 Проводити індивідуальний та/або колективний репетиційний процес у виконавській/освітній/організаційно-творчій діяльності (відповідно до освітньо-професійної програми).

РН 15 Позитивно сприймати конструктивні критичні зауваження фахівців щодо своїх навчальних та творчих результатів і використовувати їх для власного професійного розвитку.

МІСЦЕ ДИСЦИПЛІНИ В СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНІЙ ПОСЛІДОВНОСТІ

Дисципліна «Клас ансамблю» вивчається протягом третього та четвертого років навчання (V-VIII семестри). Для набуття практичного досвіду з предмету необхідні знання, отримані на попередньому освітньому рівні - початкової спеціалізованої музичної освіти. «Клас ансамблю» безпосередньо пов'язаний з такими дисциплінами, як «Фах», «Теорія музики», «Педагогічна практика», «Оркестровий/Хоровий клас», «Виконавська практика» тощо.

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ. Заняття з дисципліни «Клас ансамблю» будуються на основі індивідуальної програми навчання, послідовно розробленої викладачем даного навчального курсу, що формується з урахуванням індивідуальних можливостей студента та завдань, які ставляться перед ним. Кожного семестру навчання здобувач повинен опанувати певну кількість (визначається цикловою комісією) різних за жанрово-стильовими характеристиками творів.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Дисципліна «Клас ансамблю» реалізується у вигляді аудиторних занять та самостійної роботи здобувачів фахової передвищої освіти.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. У процесі роботи над художньо-навчальним матеріалом:
 - словесні (бесіда, пояснення);
 - наочні (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження);
 - практичні (індивідуальна гра на інструменті).
2. За організаційним характером навчання:
 - методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності;
 - методи контролю та самоконтролю у навчанні;
 - бінарні (поєднання теоретичного та практичного) методи навчання.
3. За логікою сприймання та засвоєння навчального матеріалу:
 - індуктивно-дедукційні,
 - репродуктивні,
 - проблемні,
 - інтерпретаційні,
 - постановочно-аналітичні.

ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ. Контрольні заходи включають семестровий та підсумковий контроль і проводяться у формі сольних виступів. Вимоги до контрольних заходів розробляються цикловими комісіями.

До основних форм семестрового та підсумкового контролю відносяться: презентація анотацій; прослуховування програми семестрового іспиту, що проводиться з метою оцінки результатів навчання за семестр.

ПОЛІТИКА КУРСУ («Правила гри»). Курс передбачає аудиторну та самостійну роботу. Середовище на занятті є творчим, відкритим до конструктивної критики. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності. Пропуски занять здобувачами припустимі тільки з поважних причин та підлягають відпрацюванню.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Бурлаченко Б. Українське інструментальне ансамблеве музикування за участі гітари кінця XX початку XXI ст.: Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку (49) Івано-Франківськ, 2024. 317-324 с.
2. Єрьоменко А. Баян у камерному ансамблі: особливості виконавської інтерпретації інструмента. Музикознавча думка Дніпропетровщини, вип. 23. Дніпро, 2022. 137 с.
3. Новська О.Р., Левицька І.М. Ансамблеве музикування як ресурс фахового розвитку майбутніх учителів музичного мистецтва: теорія та методика навчання. Вип. 39, м. Південноукраїнськ, 2021. 63-66 с.
4. Курач Ю.В. Генеза та розвиток ансамблевого виконавства в Україні (на

- прикладі першої зразкової капели бандуристів): збірник наукових праць вип. 151. Київ, 2021. 127-134 с.
5. Кучерук В.Ф. Ансамблеве інструментальне виконавство: метод. рекомендації для сам. роботи. Луцьк, 2023. 5 с.
 6. Руденко О.Ф., О.Руденя, М.Петренко. Ансамблеве виконавство в умовах дистанційного навчання: навчальний посібник / О.Ф.Руденко, М.Б.Петренко; МОН України, Сумський державний педагогічний університет ім.А.С.Макаренка.— Суми: СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2025. 78 с.
 7. Шумська О., Олешко В., Олешко Т. Теорія і методика ансамблевого виконавства: навчально-методичний посібник / О.О.Шумська, В.Л.Олешко, Т.Є.Олешко; Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради.—Харків, 2020. 64 с.

Додаткова

1. Бермес І.Л. Ансамблеве виконавство: теоретичний, практичний, естетичний виміри. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв вип.2.—Київ, 2024. 186-190 с.
2. Іванова О. Роль ансамблевого музикування у загальному та професійному розвитку юних музикантів. Мистецька освіта у міждисциплінарному вимірі: матеріали III всеукр.наук.-парк.конф./ Харків.нац.пед.ун-т ім.Г.С.Сковороди; за заг.ред. О.О. Матвеевої.—Харків, 2024. 62-64 с.
3. Ніколенко Л. Формування інструментально-виконавських умінь учнів у процесі ансамблевого музикування: Наукові записки, Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені В. Винниченка. Серія: педагогічні науки вип.170. 2018. 212-216 с.
4. Оболенська М. Стратегії формування інтерактивної ансамблевої взаємодії для ефективної роботи піаніста-концертмейсера: Українська музика: науковий часопис. 1(52).— Харків, 2025. 83-97 с.
5. Рябова О. Колективне музикування як ефективний засіб формування музично-стильових уявлень підлітків. Вісник Житомирського держ. університету імені І. Франка. Педагогічні науки вип.4..—Житомир, 2016. 140-143 с.
6. Хе Їн. Актуальні педагогічні аспекти культури ансамблевого виконавства майбутнього викладача фортепіано: збірник наукових праць: кафедра музичного мистецтва ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет». Південноукраїнськ, 2021. 43-45 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Дніпропетровська обласна універсальна бібліотека – www.lib.dp.ua

2. Національна освітня платформа <https://vseosvita.ua/>
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: електронні ресурси. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/node/2116>
4. Україніка наукова: національна реферативна база. URL: <https://ube.nlu.org.ua/>
5. Сайт Національної спілки кобзарів України. Ноти URL: <https://kobzari.org.ua/?page=noty>